

Västerås 2019-11-22

Västerås stad
Miljö- och Hälsoskyddsförvaltningen
72187 VÄSTERÅS
E-post: Miljö-Hälsoskyddsförvaltningen myndighetsbrevlåda <mhf@vasteras.se>
Kopia: Thunell, Anna <Anna.Thunell@vasteras.se>,

Angående NMT sopupplag i Skultuna

Vid årsmötet för Naturskyddsföreningen i Västmanland i Skultuna den 27 april 2019 gavs en redogörelse för kommunens arbete rörande avfallsupplaget vid Skultuna av Anna Thunell ordförande för Miljö- och konsumentförvaltningen. Föreningen drog då slutsatsen att Västerås kommun, trots att tidningsartiklar och insändare pekade i en annan riktning, hade tagit ett fast grepp om hanteringen av avfallet. Nu, ett halvt år senare, så har vi konstaterat att så inte tycks vara fallet. Efter att ha fått information från flera Skultunabor i form av insändare, tidningsartiklar och brev skickade till M&H och till länsstyrelsen så har Naturskyddsföreningen i Västerås beslutat att agera i ärendet. Vi har även haft dialog med vårt länsförbund vid detta beslut.

Vi menar att NMT Tradings avfallsanläggning medför olägenheter och risker för olägenheter för boende och natur i och omkring Skultuna. Olägenheterna består i dålig lukt och spridning av damm och plastavfall och de boende utsätts för överhängande brandrisker. Det finns vidare en överhängande risk för att anläggningen förorenar Svartån och stör det rika växt- och djurlivet strax norr om anläggningen. Det är dessutom oklart i vad mån tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas, t.ex. om ytan för rivningsmassorna har hårdgjorts och om tillämpliga avfallsregler efterföljs, t.ex. finns misstankar om att farligt avfall blandas med icke-farligt avfall.

Naturskyddsföreningen anser att M&H på Västerås kommun inte tagit sitt ansvar för, och kontroll över, den pågående omvandlingen av en industritomt till ett område för lagring och krossning av byggavfall. M&H har endast satt stopp för ytterligare tillförsel av byggavfall.

Med anledning av detta begär vi att kommunen omgående agerar mot företaget genom att med stöd av 26 kap. 9§ i miljöbalken meddela föreläggande om att hänsynsreglerna (se särskilt stoppregeln i 2 kap. 9§) i miljöbalken ska iakttas. Då verksamheten varken har underkastats krav på en specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken eller lokaliseringsprovats i enlighet med 2 kap. 6§ miljöbalken menar vi att kommunen i andra hand måste förelägga företaget att söka tillstånd i enlighet med 9 kap. 6a§ miljöbalken. Här nedan utvecklas några av skälen och de oklarheter som föreningen anser föreligger:

Tillståndsplikt

Vi konstaterar att M&H i ett tidigt skede, redan då företaget gjorde sin anmälan, skulle krävt att NMT sökte tillstånd hos Länsstyrelsen. Det finns en tillståndsplikt vid större mängd än 10 000 ton byggavfall. Nu uppmätta/ uppskattade mängder landar på c:a 23 000 ton. När nu detta inte gjordes finns fortfarande möjlighet att förelägga företaget att söka tillstånd enligt 9 kap. 6a§ miljöbalken.

Platsvalet

Det har inte gjorts någon lokaliseringsprövning av verksamheten. Att en detaljplan anvisar att platsen utgör en industritomt är inte tillräckligt. Lokaliseringsprövning måste (också för anmälningspliktiga verksamheter) ske i enlighet med 2 kap. 6§ miljöbalken samt 3 och 4 kapitlet miljöbalken. Det innebär att en sådan plats ska väljas där ändamålet kan uppnås med minsta intrång för olägenheter för människors hälsa och miljön. Platsen för krossning och upplag av byggavfallet är en industrifastighet som inte heller är planerad och byggd för hantering av sopor. Platsen måste betraktas som synnerligen olämplig med tanke på direkt angränsning till Svartån och Sågdammen med sitt rika växt- och djurliv samt närheten till samhället. EU:s ramvattendirektiv, särskilt så som det har tolkats av EU-domstolen genom den s.k. Weserdomen, innebär att medlemsstaterna är skyldiga att inte tillåta projekt som antingen kan orsaka en försämring av den aktuella statusen hos en ytvattenförekomst, såsom Svartån i detta fall, eller när projektet äventyrar uppnåendet i god tid av god status (eller god potential) hos ytvattenförekomsten. Kraven som gäller både vid tillstånd och vid tillsyn är direkt avgörande vid bedömningen av ett enskilt ärende.

Bristande försiktighetsåtgärder, oklarheter, strandskydd m.m.

Underlaget är inte konstaterat vara hårdgjort och tätt så att lakvatten från soporna inte kan tränga ned i mark och nå grundvatten. Trots påstötningar från M&H så har här inte skett någon åtgärd från företaget.

Vidare måste området utformas så att det klarar skyfall och 10-årsregn och 50-årsregn kanske 100-årsregn. Marken skall luta från Svartån. Det bör/ ska finnas anlagda dammar för att samla upp markavrinning och rena/ filtrera vattnet innan det når Svartån.

Finns mätbrunnar längs Svartån för att kunna utföra provtagning? M&H bör själv eller via Länsstyrelsen kräva att en kontrollplan upprättas för verksamheten. Planen skall innehålla såväl kontroll av inkommande material som t.ex. provtagning av lakvatten och ytvatten (filtreringsdammarna) och även brunnar för kontroll av grundvatten.

Enligt Naturskyddsföreningen förefaller företagens plan för området ha ändrats från att vara ett område för krossning och upplag av byggavfall på befintlig industriplan till att bli en

soptipp. Hur har M&H fått beskrivit planen för området? Stämmer nuvarande verksamhet med ursprunglig plan och anmälan till M&H?

Naturskyddsföreningen efterfrågar också svar på var de krossade soporna tar vägen. Det finns oroväckande misstankar om att materialet används som utfyllnad och förhöjning av området mot Svartån. Var kommer materialet till den påbörjade vallen ifrån?

Naturskyddsföreningen anser att senfärdighet hos M&H nu gör att NMT hinner plana ut och höja upp området mot Svartån med okänt material och utan någon miljöprovning av arbetet intill Svartån. Eftersom M&H vid inspektion under hösten konstaterat att mängden sopor förefaller ha minskat så stärks misstankarna att krossade sopor används som utfyllnadsmaterial. Varför kräver inte M&H att företaget måste göra en anmälan till Västerås kommun/ Länsstyrelsen om markarbeten intill Svartån? Har NMT nu vid utfyllnaden mot Svartån infört tätskikt? Speciellt gäller detta om man blandat ned krossade sopor i marken.

Naturskyddsföreningen ifrågasätter att upphävningen av strandskyddet vid den gamla detaljplanen ("PI 457 Rulle" ??) från 1955 fortfarande kan vara giltigt. Den gamla industrin är avvecklad och området används nu för ett helt annat syfte. Vi anser därför att strandskyddet har återinträtt och att företaget måste söka dispens från strandskyddet.

Ju längre M&H dröjer med att kräva att NMT skall ansöka hos länsstyrelsen om tillstånd, desto mer av soporna hinner företaget krossa och kanske till en del blanda ned i utfyllnadsmaterialet. Det blir allt svårare att påvisa hur mycket NMT överskrider 10 000 ton!

För Naturskyddsföreningen i Västerås

Med vänlig hälsning

Bengt Jönsson, (ordf.)

070-2904020

Bengt.eb.jonsson@gmail.com

Bilagor:

1. Foton över området.

